

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Signis Prædestinationis, Et Reprobationis, Et De Numero Prædestinatorum, Ac Reprobatorum

Recupito, Giulio Cesare

Lvgdvni, 1681

Cap. III. Secundum prædestinationis signum, Post peccatum pœnitentiæ
celeritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44272

Secundum præd. signum post peccatum &c. 19
reatus, damnationem parit usurpata absolutio, & infra. Nemini itaque
facilis sua causa sit: nullus difficilius evadit, quàm qui se evasurum esse
presumpserit.

C A P U T III.

*Secundum prædestinationis signum, post peccatum
pœnitentia celeritas.*

Quoniam electi etiam peccant, & interdum aliqui ex iis gravi-
ter peccant, sicut primum prædestinationis signum captavimus à timore peccati: ita secundum à pœnitentia post peccatum.

Dico tertio. Secundum prædestinationis signum, est post pecca-
tum pœnitentiæ celeritas.

Probatur à priori ex primo signo, quia prædestinationis signum
est timor peccati, ut patet ex dictis c. 1. Ergo, sicut hic custodit inno-
centiam ante peccatum: ita etiam incitat ad pœnitentiam post pec-
catum. Ergo pœnitentia velox post peccatum est signum prædesti-
nationis, quia est signum timoris Dei eò efficacius incitantis, quo
velocius.

Confirmatur primò ex psal. 118. iis verbis. *Erravi sicut ovis qua
perivi.* Ovis autem symbolum est prædestinati, juxta illud Matth. 25.
Oves à dextris. Error igitur prædestinati assimilandus est errori
ovis. Hoc autem discrimen est inter errorem ovis, & errorem lupi,
quod ovis, si quando à reliquo grege dessectens, vagatur errabunda
per sylvas, statim ut audit canum latratus, aut pastoris vocem, eò ce-
lerrimè advolat: neque antea sistit iter, quàm in pastoris collum im-
posita reducatur ad gregem. Lupus verò pastoris audita voce, pergit
errare per devia: immò quò propiùs audit canum latratus, eò se
longiùs proripit. Oves symbola sunt prædestinatorum. Christus
pastor est, qui de se pronunciat Io. 11. *Ego sum pastor bonus, & cognos-
co oves meas:* canes autem concionatores. Nam, ut notat Gregorius
hóm. 4. in Evang. *nonnunquam solent in sacro eloquio per canes præ-
dicatores intelligi,* quia, ut idem addit lib. 20. moral. cap. 29. *dum pro
domino suo diurnis, nocturnisque vigiliis intenti clamant, quosdam, ut
ita dixerim, latratus predicationis edunt.* Porro erat non ut ovis,
sed ut lupus, qui auditis internis Dei, quasi pastoris vocibus, & ex-
ternis concionatorum clamoribus, quasi canum latratibus; pergit
adhuc errare per devia; immò longiùs aufugit: quia lupus, non
ovis est.

Contra vero prædestinatus peccans, dicere potest cum Davide:

C ij

Prædestina-
tionis si-
gnum, post
peccatum
pœnitentiæ
celeritas.

Psalm. 118.
Matth. 25.
Errat præ-
destinatus
ut ovis, re-
probus ut
lupus.

Ioan. 11.
Conciona-
tores figu-
rati per can-
es.
Gregorius.

Erravi sicut ovis qua periit. Quia inter concionatorum clamores, quasi inter canum latratus, vix audita pastoris voce, ad eum illicò per pœnitentiam se dirigit: neque requiem invenit usque dum per confessionem Christo quasi ovis pastori se subdat. Qui, cum invenerit eam, imponit illam in humeros suos gaudens, & convocans amicos; & vicinos (nempe sanctos Angelos) dicit illis, congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, qua periit. Luc. 15. ideo post ea verba, *Erravi sicut ovis, qua periit*, subditur, *quare servum tuum: quia mandata tua non sum oblitus.* In quem locum Ambrosius serm. 22. *Me* inquit, *ab ovibus tuis lupus nocturnus avertit. Quare me: quia ego te requiro: inveni me: suscipe. Potes invenire, quem requiris: impone humeris, quem susceperis. Non est tibi pium onus fastidio. Veni ergo Domine; quia etsi erravi, tamen mandata tua non sum oblitus. Veni ut facias in terra salutem, in cœlo gaudium.* Hæc Ambrosius. Profectò erravit David sicut ovis, quia ad primam Domini vocem, atque ad primam Nathanis eum increpantis admonitionem, quasi ad canis latratum, per confessionem sui sceleris statim rediit ad ovile dicens, *peccavi Domino.* Quod expendens idem Ambrosius lib. de Apolog. David. c. 2. *Ille, inquit, Rex tantus, & potens, ne exiguo quidem momento manere penes se delicti passus est conscientiam: sed pramaturâ confessione, atque immenso dolore, reddit peccatum suum Domino.* Signum igitur, quod quis adnumeratus sit inter oves, id est inter prædestinatos, est quod quandò peccat, errat ut ovis, quæ ad pastoris vocem illicò accurrit, atque ad caulam reducit. Celeris pœnitentiæ præmium, est celeritas veniæ. Nam, quia David illicò pœnitentiam egit, Deus illicò veniam dedit, dicente Nathan, *Transtulit Dominus peccatum tuum: & unica voce, peccavi*, plurium meruit indulgentiam peccatorum. Quod animadvertens Chrysostomus hom. 6. de pœnitent. David, inquit, *per Nathan peccati errore correpto, illicò ad veram properanti conversionem, dicentique, peccavi Domino, verbum unum uno in momento prolatum, universam contulit pœnitenti salutem. Protinùs enim conversionem sententia sequuta est, Dominus transtulit peccatum tuum.* Velox pœnitentia: velox venia: velocior autem venia, quàm pœnitentia. Quippe David post correptionem protulit se pœnitentem, dicens, *peccavi.* Deus verò non post pœnitentiam: sed in ipsamet pœnitentia largitus est veniam. Non enim dixit Nathan in futuro, transferet Dominus peccatum tuum: neque in præsentis, transfert, sed in præterito, *transtulit*, ut significetur jam ex corde Davidis translatum esse peccatum ad humeros Christi, in ipsamet prolatione illius verbi, *peccavi.* Quod expressè testatur idem Chrysostomus loco citato, dum, *uno, inquit, temporis momento pœnitentia, & remissio. Dominus dimisit peccatum tuum. Cernis quam ad salutem velox,* & hom. 2. in psal. 50. *Audisti, inquit, Regem di-*

Luc. 15.

XVII.

Christus pastor, ovis imponens suis humeris.

Ambros.

Ambrosius.

Celeris pœnitentiæ præmium, celeritas veniæ.

Chrysost.

Velocior Dei venia quàm pœnitentia Davidis.

Chrysost.

centem peccavi; & Prophetam respondentem, transtulit Dominus peccatum tuum. *Velox confessio: velocior medicina.* Hæc velocitas veniæ, pœnitentiæ velocitatis est præmium, per quam prædestinatus ostenditur adnumerari se inter oves: quæ, si quando errant, errant ut oves, quæ ad pastoris è devio vocantis vocem illicò accurrunt, & idè dicit David ex persona cujuslibet prædestinati, *erravi sicut ovis.* Subdit autem, *quare servum tuum: quia mandata tua non sum oblitus.* Hoc enim electorum est proprium, mandatorum Domini inter ipsa peccata non oblivisci. Sicut enim maximum reprobationis est si gnum, peccare sine pudore, sine timore, sine angore, quasi Dei planè oblitus, ut superius ostensum est: ita prædestinationis est signum ut, quando quis peccat, peccet cum pudore, cum angore, inter ipsa peccata Dei non oblitus, qui possit dicere cum Davide, *erravi sicut ovis: quare servum tuum;* quia inter ipsos errores *mandata tua non sum oblitus.* Et hæc ipsa memoria est ratio in prædestinatis ut citissimè respiscant.

Prædestinati neque inter ipsa peccata Dei obliviscuntur.

Confirmatur secundò ex Num. 6. ubi inter ceteras leges Nazarorum præcipitur ut, *si polluatur caput consecrationis ejus, radat illicò in eadem die.* Nazaræi autem Deo consecrati, maximè symbolum sunt electorum, quorum proprium est, ut si aliquandò culpa aliqua polluantur, *radant illicò in eadem die,* ita ut quemadmodum dicit Tertullianus lib. de pœnit. c. 2. *Quidquid error inquinaverit, pœnitentia radat, & radices totas abjiciat.* Dicitur autem, *illicò in eadem die:* ut quemadmodum notat Glossa, *si quis peccato mortali pollutum imitari voluerit, & usque ad consensum descenderit; tempore, quo cognoscit se deliquisse, statim emendare se studeat.* Ita Petrus, qui abnegando Christum nocte peccavit, pœnitentiam egit illicò eadem nocte: & statim ad galli cantum è peccati somno excitatus, *egressus foras flevit amarè.* Lucæ 22. Quod perpendens Chrysoströmus hom. de Iona. *Petrus, inquit, ad pœnitentiam non multorum spatia postulavit annorum: sed ipsa nocte, qua cecidit, ipsa quoque surrexit, ipsa nocte, qua meruit plagam, meruit & medelam, ipsa nocte, qua vulnus sensit, sensit & remedium sanitatis.* Nimirum eadem nocte non priùs corpus quieti dedit, quàm pœnitentiæ: non priùs oculos sopori, quàm lachrymis.

Num. 6. XVIII. Peccatum citò abjiciendum.

Tertull.

Glossa.

Petri Pœnitentia illicò post peccatum.

Lucæ 22.

Chrysostr.

Celebre est illud Philippi tertii Hispaniarum Regis effatum. Dicitur enim solebat intelligere se satis non posse, quomodo aliquis, qui eo die peccatum mortale se perpetrasse cognoverit, vesperi cubitum ire queat, ac somno se tradere ante expiationem; periculo expositus è somno gradum faciendi ad mortem, è cubili ad inferos. Idcirco rectè præcipitur, *radat illicò in eadem die.*

Philippi tertij effatum.

Facit huc memorabile exemplum, quod à fide dignis accepi. Quidam vesperi in lecto decumbens, cum subductis còscientiæ calculis,

Pœnitentia velox cuida

prædestina-
tionis effe-
ctus.

se eo die in peccatum mortale incidisse animadverteret, cœpit urgeri hinc conscientia stimulis, ut statim ad confessionem accurreret, illic pudore, & importunitate temporis, ob quod amentia notam incurreret. Vicit pudorem conscientia stimulus: & nulla mora interposita est lecto exiliens, ad confessarium advolat, noxam confessione diluit. Ad lectum reversus ea nocte repentino morbo oppressus, mortuus repertus est mare admirantibus, qui rem noverant, eam poenitentia celeritatem: quæ illi & prædestinationis effectus fuit, & signum, impleto illo Nazaræorum præcepto, quo jubetur *caput habens pollutum radere illico in eadem die.*

Psal. 41.

XIX.

Prædestina-
tus currit
ad poenitenti-
am sicut
cervus ad
fontem.

Hug. Card.

Cervi cor-
nua mutua-
tur in fon-
tibus.

Augustinus.

Cervi ve-
locitas

Cantic. 8.

Augustin.

Tertulliani
locus infi-
gnis de ac-
celeranda
poenitentia.

Plinius.

Homo à
brutis di-
dicat me-

Confirmatur denique ultimo ex psal. 41. *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus.* Cervus enim, ut ibi Hugo Cardinalis, *cum serpentem comederit, protinus currit ad fontem: & deinde projicit cornua, ac totus mutatur.* David igitur, qui unus erat de prædestinatis, dicit post peccatum eo se desiderio protinus accessisse ad poenitentia fontem, quo cervus hausto veneno ad fontem aquæ. Idcirco idem Hugo Cardinalis ibidem, *sicut, inquit, cervus desiderat, hausto veneno, venire ad fontem aquarum: ita anima fidelis hausto peccato venit ad fontem poenitentia: in quo refrigerium invenit contra peccatum.* Augustinus etiam enarratione in eundem psal. *ita, inquit, desiderat anima remissionis peccatorum fontem, quemadmodum desiderat cervus fontem aquarum.* Ideo autem peccator poenitens cervo specialiter comparatur, quia hic velocissimus est in cursu: & ideo dicitur Cant. 8. *fuge, dilecte mi: assimilare caprea, hinnuloque cervorum.* Idcirco jubetur homo post peccatum imitari velocitatem cervi currentis ad fontem. Est animadvertio ejusdem Augustini, qui, *curre, inquit, ad fontem: sed noli ut quaecunque animal currere: ut cervus curre. Invenimus insigne velocitatis in cervo. Impigrè curre: impigrè desidera fontem: non sit tarditas in currendo.* Non potuit exprimi clarius hæc, de qua loquimur, post peccatum poenitentia celeritas: quæ propria est prædestinatorum designatorum per cervos.

Hanc ejusdem poenitentia celeritatem suadet Tertullianus lib. de poenit. in fine, exemplo ejusdem cervi, aliorumque animalium. *Quid cessus, inquit, aggredi quod tibi scias mederi? Anima irrationalis medicinas sibi divinitus attributas in tempore agnoscunt. Cervus sagitta transfixus, ut ferrum, & irrevocabiles ejus moras è vulnere expellat, scit sibi dictamno medendum. Hirundo, si excœcaverit pullos, novit illos rursus oculare chelidonia. Peccator, restituendo sibi institutam à Deo exomologesim (confessionem) sciens illam præteribit? Si igitur, ut docet Plinius lib. 8. cap. 27. homines à brutis animalibus medicinas & remedia didicerunt; cur ea celeritate vir cordatus ad remedium quærendum spiritualium vulnerum non properat, qua cer-*

vus ad dictamnum, hirundo ad herbam chelidonium, & unumquodque animal post morbum ad suum accurrit remedium? dicitur. XXI.

Aliis similitudinibus idem confirmat Chrysoſtomus in Pfal. 6. *furventem, inquit, equum niſi quis citò repreſſerit, peribit. Medici venenum ſerpens, & emanans, nè ulterius progrediatur, maxima celeritate ſiſtunt. Hoc autem nos quoque faciamus, & vitium maxima celeritate reprimamus, ne ulterius progrediens morbum augeat.* Idem comprobatur exemplo naufragi, qui navi contracta, quàm citiſſimè poteſt, accipit tabulam, ut per eam nando ſalvetur. Peccator enim quidam naufragus eſt, qui contracta navi, poteſt uſurpare illud Davidis peccatoris; & pœnitentis. Pfalm. 68. *Salvum me fac Deus: quoniam intraverunt aque uſque ad animam meam. Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me.* Pœnitentia autem dicitur *prima tabula poſt naufragium.* Quamobrem Tertullianus lib. de pœnit. cap. 4. *pœnitentiã, inquit, peccator ita invadit (ea nuditate, ac celeritate) ita amplexare, ut naufragus alicuius tabula fidem. Hac te peccatorum fluctibus merſum ſalvabit, & in portum divina clementia prorelabit.* Chryſoſt. Peccator naufragus. Pfal. 68. Pœnitentia tabula poſt naufragiũ. Tertull.

Hoc igitur prædeſtinatorum eſt proprium, ut poſt peccatum quàm citiſſimè ad pœnitentiã redeant: & quia ſæpè venialiter peccant, ſæpè etiam ſtatim poſt peccatum actum doloris eliciant. Idcirco idem Chryſoſtomus hom. 2. in Pfal. 50. *peccaſti, inquit, pœnitere, millies peccaſti, millies pœnitere.* Quod ſi hoc poſt venialia eſt valdè laudabile, poſt mortalia eſt neceſſarium. Et in his pœnitentiæ celeritas maximè conducit ad finem ſalutis; atque adeo prædeſtinationis & effectus eſt, & ſignum, ſi ſervetur illud Ambroſij in Pfal. 1. *ubi, poſuiſti, inquit, veſtigium ſuper voraginem culpe: citò aufer pedem, ne ſupra plantam tibi aſcendat pollutio: & lapſu faciliore deceptus ſupra lutum reſideas.* Denique, quod de Religioſis dicit Bernardus hom. in Matth. 13. *Simile eſt regnum, &c.* applicari poteſt unicuique prædeſtinato. Quippe hic comparatus ad reprobum, *vixit purius, cadit rariùs, ſurgit velociùs.* Chryſoſt. Ambroſ. Bernard.

C A P U T I V.

Secundum reprobationis ſignum, poſt peccatum pœnitentiæ dilatio.

Dico ſecundò. Alterum reprobationis ſignum, eſt pœnitentiæ dilatio. Ratio hujus à priori ducitur, tum ex oppoſitione ad prædeſtinationem, cujus ſignum eſt pœnitentiæ feſtinatio: tum etiam, XXI. Reprobationis ſignum, pœnitentiæ dilatio.